

सहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

जि.प्र.का.दर्ता नं ५८/२०६३

हरेक शुक्रबार प्रकाशित हुने

‘सहिद साप्ताहिक’

नियमित पढौ र पढाऔ ।

email:

kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

वर्ष १२, अंक ७, पृष्ठ -८ ने.सं. ११३५ तहिला गा. दादशी, वि.सं. २०७२ जेठ १ गते शुक्रबार MAY 2015 मूल्य रु. ५।-

ह्याण्डी क्याप इन्टरनेशनलले राहत बाँडे

ह्याण्डी क्याप इन्टरनेशनलले कीर्तिपुर नगरपालिकासँग समन्वय गरी २०० वटा पाल वितरण गरेका छन् । बुधवार वडा नं. १६ मा ५० वटा, विहीबार वडा नं. ११ मा ५० वटा र वडा नं. १५ मा १०० वटा गरी २०० वटा

बाँडेका हुन् ।

ह्याण्डी क्याप नेपालका प्रतिनिधि लय प्रसाद उप्रेतीलगायत विदेशीहरूको टोलीले पीडित परिवारलाई वितरण गरेको थियो । पीडितहरूको लागि अरु दिन पनि वितरण गर्न आउने उप्रेतीले बताउनुभयो ।

जेठ १५ गतेसम्म शैक्षिक संस्था बन्द

जेठ १ गतेदेखि विद्यालय संचालन गर्न तयारी रहेको अवस्थामा बैशाख २९ गते फेरि ठूलो भूकम्पको धक्काले अब जेठ १५ गतेसम्म शिक्षण संस्थाहरू बन्द हुने भएको छ ।

शिक्षामन्त्रीस्तरीय बैठक बुधवार बसी सो निर्णय गरेको मन्त्रालयका सह-सचिव डा. हरि लम्सालले बताउनुभयो । भूकम्पको पराकम्पनले यही जेठ १ गतेबाट विद्यालय संचालन गर्ने अवस्था नदेखिएकोले अति प्रभावित १४ जिल्लामा १५ गतेसम्म पढाई बन्द

गराउने र अन्य जिल्लामा क्षतिको विवरण हेरी जिल्ला दैवीप्रकोप उद्धार समितिको निर्णयको आधारमा जिल्ला शिक्षा कार्यालयले निर्णय गर्नेछ ।

परीक्षा स्थगित

भूकम्प र लगातारको पराकम्पले गर्दा त्रिविवि र उच्च मावि परिषदले त्रिविवि स्नातक तेश्रो वर्ष र उच्च माविको +२ का सम्पूर्ण परीक्षाहरू अनिश्चित कालको लागि स्थगित गरेको सम्बन्धित निकायले जनाएको छ ।

नागरिक समाजको भूकम्प सम्बन्धी अन्तरक्रिया

नागरिक समाज कीर्तिपुरका अगुवाहरूले भूकम्पीय क्षति तथा पुनःनिर्माणबारे आइतबार कीर्तिपुर पार्टी प्यालेसमा एक अन्तरक्रिया कार्यक्रम भयो ।

नागरिक समाजका हरिशरण महर्जनले कीर्तिपुरमा भूकम्पबाट ४१ जना मरेको, धेरै भौतिक साधन नष्ट भएको स्मरण गर्दै यस घडीमा नपा सक्रिय हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा सभासद् राजन केसीले प्राकृतिक प्रकोपको बेला स्थानीय निकाय नभएपछि राहत वितरण कार्यमा समस्या देखापरेको बताउनुभयो । गैरसरकारी संस्थाहरू सक्रियता बढेको छ हामी सबै इमानदार भएर वास्तविक पीडितलाई राहत

दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

पूर्व सभासद् दिलीप महर्जनले पाँगामा चोर बढेको, राहत वितरण कार्य विभाजित भएको बताउनुभयो ।

कीनपाका प्रमुख नुरहरि खतिवडाले भूकम्पीय क्षति पुनःनिर्माणमा सरकारबाट ३ करोड आउने जनाउँदै नपाको बजेट पुनःनिर्माणमा खर्च गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभयो । नन्दकुमारी महर्जनले हामीले अरुको आश गर्नुभन्दा आफै सक्षम हुन पहल गर्नुपर्ने बताउनुभयो ।

कार्यक्रममा नेकाका राजकुमार नकमीले नगरपालिका स्थानीय सरकार निष्क्रियभएको कारण नागरिक समाज लगायत

क्रमशः ४ पृष्ठमा

बैशाख २५ गते फेरि पराकम्प: पाँगामा १० वटा घर भत्के

दिउसेल

बैशाख १२ गते ७.९ को भूकम्पको त्रासमा रहेको बेला १३ गते पुनः ६.९ ले अरु त्रास बनायो । त्यसपछि ४-५ रेक्टरसम्मका १६० पटक सम्मको भट्काको सामना गरिरहेको बेला र घरमा बस्न नागरिकहरू अब त सामान्य होला भनेर केही दिन

सुत्न आँट गरेको मात्र के थियो फेरि बैशाख २९ गते दिउँसो १२:५० बजे ६.७ रेक्टरको पराकम्पले सबैलाई त्राहिमान बनाएको छ ।

सबै नागरिकहरू पुनः खुला आकाशको सहारा लिन बाध्य बनायो । २९ गतेकै राती १:१५

पाँगा, लखु

बजे ढुंग आवाज सहित हल्लायो भने २:१५ बजे ठूलो हल्लायो । पाँगामा मात्र चर्केका थप १० वटा घर ढलेका छन् । २९ गतेको पराकम्पनले ६५ जनाको ज्यान गएको छ भने २०६१ जना घाइते भएका छन् ।

गृह मन्त्रालयका अनुसार

विहीबार सम्ममा ८२९९ जनाको निधन भएको र १८ हजार भन्दा बढी घाइते भएको जनाएको छ ।

पराकम्पन आउने क्रम निरन्तर भएकोले २४ घण्टासम्म घरभित्र नबसी सुरक्षित स्थानमा सबै परिवारहरू बस्न नेपाल सरकारले अनुरोध गरेको छ ।

मौका आउँछ पखिंदैन राहत बाँड्ने-लिने दुवैको प्रतिस्पर्धा

भूकम्प प्राकृतिक प्रकोप हो । यो महा-भूकम्पले कुनै एक परिवारको मात्र या केही परिवार मात्रको जनधन नोक्सान नभै सारा टोल, गाउँ, बस्ती र शहरका नागरिकको जनधन नै नोक्सान भयो । त्यसैले जनधन गुमे पनि पीडितहरूमा क्षणिक पीडा बाहेक केही भएन । मेरो मात्र हो र सबैको नोक्सान भएको त हो नी भनेर मन मस्तिष्क सम्हाल्न सकेको देखिन्छ ।

कतै यो महा-भूकम्पको नोक्सानीबाट पीडितहरूले पीडाको मलम लगाउने दातृ राष्ट्र, संघसंस्थाले मौका आउँछ पखिंदैन नीति लिएको आभाष भएको छ ।

राहत बाँड्नेदेखि राहत लिनेसम्मको प्रतिस्पर्धा भएको छ ।

राहत बाँड्नेले सबै पीडित देखेका छन् । जस्को एक अन्न पनि नोक्सान छैन र एक ईट्टा पनि खसेको छैन त्यस्ता नागरिक पनि भूकम्प पीडित नै भएका छन् । राहतको लाइनमा बसी राहतको खाना पचाइरहेका छन् भने आफू पीडित होइन तर त्रासमा मात्र रहेका नागरिक पनि सितैमा पाएको मौका यही हो भनेर लाइन बस्दै राहत लिइरहेका छन् ।

वास्तविक पीडित जसको जनधन नोक्सान भएको छ । हरेक संघसंस्थाबाट ल्याइने

राहतको पहिलो हकदार बन्दा, जस्को घरमा बस्न नहुने गरी नोक्सान भएको छ, त्यस्ता पीडितले पनि दोस्रो हकदार बन्नु पर्दछ । जस्को एक घर पुरानो छ अर्को नयाँ केही पनि भएको छैन भने त्यस्ता पीडितले राहतमा आँखा नगाड्दा बेस हुन्थ्यो ।

पीडितको पीडा केही दिनमा साम्य नहुने देखिन्छ । हाइटी राष्ट्रमा महाभूकम्प गएको ५ वर्ष बितिसक्यो तर त्यहाँका पीडितहरू अहिले पनि पाल र अस्थायी टहरामा बस्न बाध्य छन् । भूकम्पपछि हाइटीमा १३ अर्ब ५० करोड अमेरिकी डलर धेरै रकम पीडित

कोषमा जम्मा भएपनि पीडितको लागि दिएको नारा 'विल्डिङ्ग ब्याक बेटर' अर्थात् पुनःअसल निर्माण नाराभै सीमित भएका छन् ।

उक्त सहायताको उपयोग भएर त्यसको अनुभूति गर्न भने अहिलेसम्म पनि हाइटीका जनताले पाएका छैनन् ।

कतै हामी नेपालीले पनि यही नियति भोग्नुपर्ने त होइन ? त्यसैले मौका आउँछ पखिंदैन भन्ने मनमा नलिऔं, राहत बाँड्ने र लिनेबीच प्रतिस्पर्धा नगरौं । यो लामो समयसम्म जाने भएकोले धैर्य गरौं इमानदार बनौं सजिलै सामना गर्ने आँट गरौं ।

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबाहुर महर्जन
वि.सं. २००६ माघहिराकाजी महर्जन
वि.सं. २०१७ माघराजमान माली
वि.सं. २०२५ मंसिरराजेन्द्र महर्जन
वि.सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष १२, अंक ७, २०७२ जेठ १ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ्ग: सहिद डेक्सटप

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लब - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

kipushahid@gmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय...

भूकम्पको मारमा सत्ताको माड

वैशाख १२ गते गएको शक्तिशाली भूकम्पले जनजीवन नराम्ररी प्रभावित भई जनधनको क्षति भई देश रोइरहेको बेला राष्ट्रीय सरकार भन्दै सत्तासिन दलहरूमा सत्ताको माड बढेको छ ।

भूकम्पको मारमा परेका नेपाली जनताको खोज, उद्धार र राहतमै पूर्णता नपाई जनता छटपटिरहेको समयमा राष्ट्रिय सरकारको कुरा उठाउनु न्यायोचित छ कि छैन बहसको विषय बनाएको छ । जनताको मारमाथि राहत दिनुपर्ने समयमा सत्ताको माड चढ्नु गलत हुनेछ ।

संविधान बनाउन राष्ट्रिय सरकार गठन गरी छिटो भन्दा छिटो संविधान बनाउन सत्तासिन दलहरूको चाहना रहेन अब महाविपत्तिको सामना गर्ने नाउँमा राहतमा भागबन्दा गर्न राष्ट्रिय सरकारको माग गर्नुको कुनै तुक नभएको राजनीतिक वृत्तमा चर्चा परिचर्चा भएका छन् ।

हाल सत्तासिन पार्टी नेपाली काँग्रेस र एमाले सहितको पार्टीले महाभूकम्पको विपत्तिको सामना जुन रूपमा देखापर्नु पर्ने हो त्यो नहुनु दुःखको कुरा हो । मुखले र निर्णयले ठूलो निर्णय गर्नुभन्दा पनि कार्यान्वयनमा ठूलो मन लगाउनु धेरै राहत हुन्थ्यो ।

प्रतिपक्षले यदि राष्ट्रिय सरकार माग गर्नुभन्दा पनि वर्तमान सरकारले पीडित माथि गरेको कार्यप्रति अपर्याप्त र नपुग र वास्ता कम गरेको ठहर गर्दै नैतिकताको आधारमा राजीनामा माग गर्नु पर्दथ्यो ।

प्रतिपक्षको भूमिका राम्रो काममा रचनात्मक सहयोग गर्दै नराम्रो कामको नैतिक प्रश्न उठाई सचेत गराउने र त्यसबाट पनि चित्त नबुझेमा राजीनामा मागनु प्रजातान्त्रिक पद्धति हो । तर नेपालको बिडम्बना राष्ट्रिय सरकारको माग सत्तासिन नेपाली काँग्रेसकै नेतृत्वमा सत्तामा जान चाहनु, फेरि केही महिनापछि एमालेको नेतृत्वमा सत्तामा बस्न चाहनु र पछि फेरि एमाओवादीकै नेतृत्वमा जान चाहनु सत्तामा माड मात्र बढ्नु हो ।

देश र जनताको अहिलेको आवश्यकता भनेको सबै मिली महाविपत्तिको सामना गर्नु हो राहातमाथि भागवन्दा र ब्रम्हलुट गर्नुपनि ठूलो अपराध हुनेछ ।

अहिले नेपालीको चाहना राहत पुनःस्थापना र पुनःनिर्माण हो । सबैको ध्यान त्यसैमा केन्द्रीत होऔं ।

भूकम्पको मारमा मलम लगाऔं यही ठूलो राहत हुनेछ ।

सबैलाई समान रूपले राहत दिनुपर्छ

डि. काफ्ले

नेपालमा २०७२ साल वैशाख १२ गते दिउँसो ११:५६ बजे विनासकारी भूकम्प आयो । भूकम्पले भक्तपुरलगायत देशका १४ जिल्ला र अप्रत्यक्ष रूपमा मुलुक नै प्रभावित भयो । भूकम्पका कारण हजारौंले ज्यान गुमाइसके, हजारौं घाइते भएका छन् । लाखौं प्रभावित जिल्लाहरूमा पीडा, विछोड, कोलाहल, रोदन, क्रन्दन, शारीरिक र मानसिक असन्तुलनका साथै अभाव एवम् छुटपट्टी देखियो । यतिबेला हामी महाभूकम्पको त्रासदीमा बाँचन विवश छौं, आफन्त गुमाउँदा र घाइतेको चित्कार सुन्नुपर्दा वर्तमानमा नेपाल शोक मग्न भएको छ । हेर्दा हेर्दै ऐतिहासिक सम्पदाहरू, सुन्दर सहर र गाउँहरू ध्वस्त भएर बगरमा परिणत भएका छन् ।

यस्तो अवस्थामा जनताले राहतस्वरूप त्रिपाल पनि पाउन सकेका छैनन् । भक्तपुर, काठमाडौं र ललितपुरका गाउँमा बस्नेहरूले त्रिपालसम्म पाएनन् भने दुर्गम क्षेत्रका गाउँका जनताको हालत कस्तो होला, हामी कल्पना गर्न सक्छौं । राहत वितरणमा भागबण्डाको फोहोरी खेल शासक र शासक दलका नेताहरूले खेलिरहेका छन् । सरकारलाई थाहा नै नदिई नेता र गैरसरकारी संस्था राहत सामग्री वितरण गर्दैछन् ।

प्रधानमन्त्री राहत कोषमा यति पैसा आयो, उति पैसा आयो भनिँदै छ । तर अर्थमन्त्री आफै भुटान र अन्य एक-दुई देशबाहेक रकम नआएको भन्दैछन् । अफवाहकै कुरा गर्ने हो भने विदेशी सेनाले उद्धार, राहत कम, जासुसी गरिरहेको भन्ने संवेदनशील कुरा पनि बाहिर आए तर सरकारले न त खण्डन गर्नसक्थ्यो न यो हल्लालाई मत्थर नै पार्ने प्रयास गर्थ्यो । प्रधानमन्त्री राहत कोषमा रकम जम्मा गरेर जनतालाई तत्काललाई त्रिपाल र रसद पानी पुर्‍याउनु आवश्यक छ । त्रिपालपछि खाना र औषधीको व्यवस्था गरी प्रकोप र भोकमरी नियन्त्रण गरी जनताको ज्यान जोगाउनुपर्ने हुन्छ ।

राहतको व्यवस्था प्रधानमन्त्री राहत कोषमा जम्मा भई जिल्ला प्रशासनमार्फत सेना, प्रहरी र स्थानीय निकायले वितरण गरेमा मात्र पीडित जनताले सजिलैसँग पाउने छन् । तर राहत वितरणमा मनपरी देखिन्छ, विदेशीहरू सरकारको अनुमति नलिई राहत बाँड्न खटिरहेका छन्, राजनैतिक दलका नेताहरू

चुनावमा भोट माग्ने दाउमा राहतका पोका बोकेर गाउँ-गाउँ जाँदैछन्, विदेशमा बस्ने नेपालीहरू पनि सरकारमार्फत आउनुपर्नेमा आसेपासेमार्फत आउँदै छन् । विशेषगरी भारतीय र बीबीसी सञ्चारमाध्यमहरू निर्वाध रूपमा नेपालको बारेमा गलत समाचारहरू सम्प्रेषण गर्दैछन् । पीडितहरू राहतको नाममा आफ्नो प्रतिष्ठाको ख्याल नगरी हात थाप्दैछन् । भारतीय विमान पीडितलाई हेलिकप्टरद्वारा राहत नपुर्‍याई पर्वतारोहीलाई मात्र खोजी गरिरहेका छन् । सरकारले उद्धारको काम लगभग सबैछ, राहत वितरणमा तीव्रता ल्याउनुपर्छ, राहतले मात्र अब समस्या समाधान हुनेछैन । जनताका घरहरू पूर्ण र आंशिक रूपमा क्षतिग्रस्त छन् । क्षति भएका घरहरूलाई अर्थात् भग्नावशेष हटाउनुपर्छ । भग्नावशेषहरू हटाउने नेपाली सेना, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल प्रहरी, स्वयम्सेवक दल परिचालित गरी बाँचेकाहरूको जिन्दगी सहजीकरण भएको महसुस गर्ने र बाटोघाटो निर्वाध रूपले चल्ने वातावरण बनाउनु, साथै फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने अभियान चलाउनु पर्दछ । यसरी बाँचनका लागि सहज बनाउन भूकम्पबाट सुरक्षित स्थानमा बस्ने, सहयोगी हातहरू अगाडि बढाउने र सुरक्षित ठाउँमा सार्ने, भूकम्पको बारेमा जनचेतना फैलाउने, डर-त्रासको वातावरण बनाउन खोज्नेलाई पत्ता लगाई निरुत्साहित गराउने, सफा पानी, पोषणमुक्त खाना, स्वच्छ वातावरण तथा चर्पीको प्रबन्ध मिलाउने, भूकम्प पीडितलाई उचित सरसल्लाह र आर्थिक सहयोग गर्नुपर्छ ।

परिवार गुमाएका, राहत नपाएका दुर्गम गाउँमा बस्ने मानिसलाई बढी प्रोत्साहन दिनुपर्छ । सरकारलाई न्यायोचित राहत वितरण गर्न सहयोग गर्ने, सिधै पीडितका हातमा पर्ने गरी घर गुमाएकालाई नगद तथा जिन्सीको राहत स्थानीय निकायमार्फत व्यवस्था मिलाउने गर्नुपर्छ । भूकम्प पीडितको काम समयमा नगर्ने कर्मचारीलाई तत्काल कारबाही गर्नु आवश्यक छ । भूकम्पले मानिसलाई केही न केही चिन्ता दिएको छ । घर थर्कदा, चोट लाग्दा, घाउ देख्दा, परिवार गुमाउँदा, खाद्यान्न नष्ट हुँदा, घर भत्किँदा, आफन्त गुमाउँदा मानसिक असर पर्न सक्छ । भूकम्पले त्रसित भएको दृश्य मनमा

आउने, टाउको दुख्ने, निद्रा नपर्ने, खानामा रुचि नहुने, शरीर काप्ने हुनसक्छ । यी सबको व्यवस्थापन गर्न सरकार र सम्बन्धित व्यक्तित्वहरूको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । यस्तो बेलामा जनतालाई पक्षपात होइन, आवश्यक नीति बनाई काम गर्नुपर्छ ।

उद्धार, राहत, भग्नावशेष पन्छाउने, सरसफाइको बन्दोबस्त आवश्यक भएजस्तै वर्षायाम आउँदै छ । हावाहुरी, बतास, चट्याङ्ग, पानी लामखुट्टे, सर्प, बाढी, पहिरो आउने दिनहरू आउँदै छन् । यसका लागि जनतालाई दीर्घकालीन पुनःस्थापनामा ध्यान दिनु जरुरी देखिन्छ । सरकारले चाँडोभन्दा चाँडो इन्जिनियरहरूको टोली पठाई घरहरू जाँचबुझ गर्ने, बस्नलायक घरहरूलाई मात्र बस्न सिफारिस गर्ने र बस्न नहुने घरहरूलाई भत्काउने र भत्केका घरहरूलाई चाँडो सफा गरेर सहरमा नयाँ योजनाको व्यवस्था गर्ने र गाउँको हकमा भूकम्परहित घरको मापदण्ड तयार गरी पुनःनिर्माणको व्यवस्था गर्नु अत्यन्त राम्रो हुनेछ ।

महलदेखि झुपडीसम्म क्षति भएका छन् । अहिलेको अवस्थामा महल र झुपडीको मूल्याङ्कन नगरी हरेक नागरिकलाई आवश्यक आवासको व्यवस्था गर्नुपर्ने हुन्छ, त्यसका लागि सबैलाई बराबर लगानीका घर बनाउन सरकारले सहयोग गर्नुपर्छ । सबैलाई समान बासको बन्दोबस्त नै न्यायोचित व्यवस्था हुने भएकाले सोही मापदण्डअनुसार आवासको दीर्घकालीन समाधान गर्नुपर्छ ।

पत्रपत्रिकामा सुनेका र देखेका कुराले समाजमा असमानता फैलाउँछ । महल भत्केकालाई महल बनाउन र झुपडी भत्केकालाई झुपडी बनाउन आर्थिक व्यवस्था गर्ने कुराहरू पढ्न पाइन्छ, यदि यस्तो गरियो भने सरकार जनविरोधी पुष्टि हुनेछ र यसका विरुद्ध सम्पूर्ण जनता एकजुट भएर लाग्नुपर्ने हुन्छ ।

सरकारले आर्थिक व्यवस्था गर्नसक्छ तर नेपाली जनता र विदेशीसमेतलाई सरकारको काम गर्ने तरिकाप्रति विश्वास छैन । सरकार आफै काम गर्दै न, सरकार चलाउनेहरू भागबण्डामा सीमित छन् । भूकम्प प्राकृतिक प्रकोप भएकोले यसलाई अरु कसैले नल्याएको हुँदा यसको समाधान जनताले एक-आपसमा मिलेर गर्नुपर्छ । प्राकृतिक प्रकोपको निहुँ पारेर आफू र आफ्नो देशको

इज्जत फाल्नुहुँदैन । राहत समुदाय आफ्नैभिन्न पर्याप्त हुन्छ । विपत्तिको बेला सबैले धैर्यता सहिष्णुता, सामाजिक सद्भाव कायम गर्नुपर्ने हुन्छ । हाइटीमा २०१० मा गएको भूकम्पका कारण त्यहाँ विदेशीहरूको राहत लिँदा अहिलेसम्म देशै रहने वा नरहने अवस्थाको सृजना भएको छ । हामीले पनि अधिक रूपमा अरुको मुख हेरेको खण्डमा नेपालको अस्तित्व नै संकटमा पर्न जान्छ । भारतीय सञ्चारमाध्यमहरूले नेपाल र नेपालीहरू गरिब छन् भनी प्रचार गरिरहेका छन् । सरकारले मनपरी गरेर गाविसको संरचना भत्काई नगरपालिका घोषणा गरिनुले पनि जनताले राहत पाउन गाह्रो भएको हो । अर्कोतिर सरकारले बेलैमा स्थानीय निकायको निर्वाचन गरेको भए जनताले कर्मचारीको मुख हेर्नुपर्ने थिएन । सरकार चलाइरहेका राजनैतिक पार्टीहरूको अदूरदर्शिताको कारण देश र जनताले हन्डर खानुपर्ने थिएन ।

अबका नयाँ संरचनालाई बलियो बनाउन, बस्तीहरूलाई सुरक्षित र सुविधायुक्त बनाउन जथाभावी घर बनाउन नपाउने, तोकिएको ठाउँमा निश्चित मापदण्ड तयार गरी ऐन बनाउनुपर्छ । यो काम सजिलैसँग सम्पन्न गर्न राजनैतिक दलको भूमिका महत्वपूर्ण हुन्छ । वर्तमान अवस्थामा सरकारमा गएका राजनैतिक दलहरूले खेलेको भूमिका भरपर्दो देखिँदैन । विदेशीको बुई चढेर सरकारमा जाने र सरकारमा पुगेपछि देश र जनतालाई नहेरी आफ्ना आसेपासेलाई पोसाउने काम गरेको जनगुनासो छ । विगतदेखि नै राज्यको श्रोत र साधनमा भागबण्डा गर्दै आएका सरकारी दलहरूले राज्यलाई विपत्ति पर्दा भागबण्डा गरेर दुःख-पीडा कम गर्न लाग्नुपर्ने हो । तर उल्टै राहत र उद्धारमा भागबण्डा गर्न थालेका छन् । साना बालबालिकाले खुबुकेको पैसा पीडित साथीलाई बाँडे । तर शासक दलहरू भागबण्डाको फोहोरी खेल देखाउँदै आफ्नो अनुहार प्रदर्शन गर्दैछन् । राजनीतिलाई व्यापार ठान्नेहरू र दूरदृष्टि तथा सैद्धान्तिक स्तर नभएका पार्टी कार्यकर्ताहरू भूकम्प पीडितहरूको राहत र पुनःस्थापनाको कामलाई समेत कमाउने ठाउँ बनाइरहेका छन् । दलका नेताहरूमा नै संकीर्णता छ । यसरी कसरी दीर्घकालीन योजनाहरू सफल हुन्छन् ।

पाठक आवाज

- पुनम

वैशाख १२ गतेको महा-भूकम्प ७.६ रेक्टर स्केलपछि पटकपटक पराकम्प हुँदैछ । यो क्रम अब पृथ्वीको सतहको ब्यालेन्स पहिलेकै अवस्थामा नआएसम्म भैरहन्छ । त्यसैले भूगर्भविदहरू लगातार

राहत नपाएर होइन दोहोर नपाउने डर

ठूलो सानो पराकम्प हुँदा डराउनुपर्दैन भनी रहेका छन् । प्राकृतिक प्रकोपदेखि विपत्तिको सामना धैर्य गर्ने शक्ति र राहत नै हो ।

धैर्य शक्ति गुमेमा मानसिक तनाव बढ्न सक्छ तर राहत पाउनु र नपाउने होडमा

पीडित या गैर-पीडितले चिन्ता लिनु जरुरी म ठान्दिन । तर यहाँ सबै राहत नपाएर भन्दा दोहोरो नपाउने डर सबैमा छ । भूकम्प गएको १७-१८ दिनमा नै सबै वडाहरूमा फेरि फेरि नपाएकाले विवाद बढ्दै गएको छ । भूकम्पबाट प्रभावित प्रत्येक वडामा आ-आफ्नै

ढंगले व्यवस्थापन समिति बनाई राहतदेखि लिएर खाद्य पदार्थ वितरण भैरहेको छ । राहत वितरणमा अनिमितता भयो भने संयमित र धैर्यताको बाँध फुट्न सक्छ । त्यसबेला परिणाम नराम्रो पनि निस्कन सक्छ । सबैले विचार पुर्‍याउनु जरुरी छ ।

नेपालमा भूकम्प र त्यसको कारण

१२ वैशाखमा सिंगो नेपाललाई हल्लाउँदै ७.६ म्याग्निच्यूडको भूकम्प आयो र राजधानीसहित सिन्धुपाल्चोक, काभ्रे, धादिङ्ग, नुवाकोट, गोरखा, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक, मकवानपुरलगायतका जिल्लालाई चीरा पार्दै गयो। यो समाचार तयार पार्दासम्म मृत्यु हुनेको संख्या झन्डै साढे आठ हजार पुगेको छ। सरकारी तथ्यांकले ६ लाखभन्दा बढी घर ध्वस्त भएको बताउँछ। लाखौं घरबारविहीन छन्। यता फर्के पनि भूकम्पको विध्वंस देखिन्छ, उता हेरे पनि। नेपाललाई विश्वसामु चिनाउने ऐतिहासिक पुरातात्विक सम्पदा र धरोहरहरू ध्वस्त भएका छन्। यसकारण पनि त्रासदी अझै बाँकी छ। विनाशकारी भूकम्पपछिका पराकम्पले नै पनि सातो लिइरहेका छन्। ठूलो भूकम्पपछि आफ्टर सक (पराकम्पन) नियमित प्रक्रिया भए पनि मुख्य भूकम्पको त्रासले मनमा अझै डेरा जमाइरहेकाले पराकम्पनहरूले सातो दिएका हुन्।

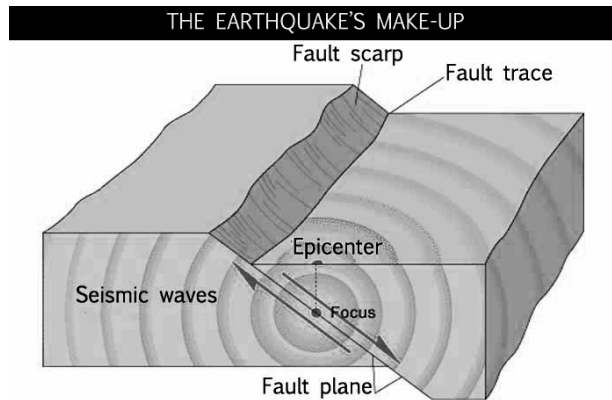
१२ वैशाखले जुन पीडा दियो, त्यसको परिपूर्ण त्यतिबेला मात्र हुन्छ, जतिबेला हामी भूकम्प झेल्न सक्ने सामर्थ्यको विकास गर्न सक्छौं। यो किन पनि भने 'शिरमाथि भूकम्पको तरबार' झुन्डिरहेकै छ। ऐतिहासिक तथ्यहरूलाई विश्लेषण गर्दा र विज्ञहरूका अध्ययनलाई केलाउँदा

हामी भूकम्पबाट कहिल्यै सुरक्षित छैनौं। हाम्रो भू-बनोट भूकम्पीय जोखिमयुक्त छ। त्यसैले आवश्यक तयारी पूरा नगरी घरघर फर्किएर आरामको निन्द्रा निदाउने छुट हामीलाई छैन। यसलाई बुझ्न हामीले यी तथ्यहरू बुझ्न जरुरी छ।

सधैँ जोखिममा नेपाल

करिब पाँच करोड वर्ष पहिले अफ्रिकाबाट छुट्टिएर दक्षिणतर्फबाट आइरहेको इन्डो-अष्ट्रेलियन प्लेट वर्षेदेखि उत्तरमा रहेको यूरो-एशियन प्लेटसँग ठोक्किरहेको छ। प्रति वर्ष ४, ५ सेन्टिमिटरका दरले इन्डो-अष्ट्रेलियन प्लेट यूरो-एशियन प्लेटको मुनी घुसी रहेको छ। यसरी सन् क्रम वर्षेदेखि चलिआएको विज्ञहरूको भनाइ छ। उक्त ठोक्काइपछि पनि इन्डियन प्लेट उत्तरतर्फ सन् क्रम रोकिएको छैन। इन्डियन प्लेट उत्तरतर्फ सन् क्रममा आउने अवरोधका कारण प्रशस्त ऊर्जा निस्कने गर्छ। यी दुई प्लेटको निरन्तरको घर्षणको कारण भूगर्भमा रहेका चट्टानहरूमा असंख्य चिरा (फल्टलाइन) बनिरहेका छन्, जो त्यहाँ उत्पन्न हुने ऊर्जा प्रवाहका माध्यम हुन्। र, नेपाल त्यही प्लेटमा पर्दछ।

नेपाल मात्र होइन, इन्डो-अष्ट्रेलियन प्लेट र यूरो-

एशियन प्लेटका फल्ट लाइनमा तिब्बत, चीनका थुप्रै भूभागदेखि भारतको बिहार, उत्तर प्रदेश पनि पर्दछन्। यी सबै भूभाग भूकम्पको अति जोखिममा छन्। करिब २५ सय किलोमिटर लामो यो भूकम्पीय जोखिम क्षेत्रको एकतिहाइ भने नेपालमै पर्दछ। यी ती क्षेत्र हुन्, जहाँ अक्सर ठूला भूकम्प आउँछन्। त्यस्ता भूकम्पका कारण अरलाअरला पहाड बन्दछन्। विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथादेखि अन्य थुप्रै पहाड त्यसैगरी बनेका हुन्। सगरमाथा, जो हामी सबैले गर्व गर्ने पहिचान हो, तर हुनलाई त्यो अति भूकम्प क्षेत्रको पनि संकेत हो। यो क्षेत्रमा दिनहुँ जसो २ देखि ४ म्याग्निच्यूडभन्दा कमका कम्पनहरू आइरहने तथ्याङ्कले देखाउँछ। तर

४ म्याग्निच्यूडभन्दा कमका कम्पन मानिसलाई खासै महसुस नहुने भएकाले थाहा हुँदैन।

इतिहास खोतल्ने हो भने सन् १२५५ को भूकम्पमा परेर तत्कालीन राजा अभय मल्लको निधन भएको देखिन्छ। त्यसबेला एकीकृत र संगठित नेपाल बनिसकेको थिएन। तर भूकम्पले यो क्षेत्रमा ठूलै असर पुर्याएको थियो। यस्तै १८५० को आसाम भूकम्प, १९०५ को काँकडा भूकम्प, १८९७ को सिलोङ्ग भूकम्प र १९०५ को देहरादुन भूकम्पहरू हिमालय क्षेत्रको केही ठूला भूकम्प मानिन्छन्। १९९० सालमा भएको महाभूकम्पबाट नेपालमा मात्र सात हजारभन्दा बढीले ज्यान गुमाएका थिए। त्यसैगरी २०४५ सालमा भएको

भूकम्पबाट सात सयभन्दा बढी मानिसको ज्यान गएको थियो।

वितेका ४ सय वर्षयता यो क्षेत्रमा 'सेन्ट्रल साइफिमक ग्याप' भइरहेको थियो। अर्थात् ठूलो भूकम्पको तयारी भइरहेको थियो। काठमाडौँबाट पश्चिम नेपालमा केन्द्रबिन्दु भएको ठूलो भूकम्प नगएको ४०० वर्षभन्दा बढी भइसकेको थियो। निरन्तर घर्षणको अवस्थामा रहेका दुई शक्तिशाली प्लेटमा जम्मा भइरहेको ऊर्जा जुनसुकै बेला निस्कने वैज्ञानिकहरूको अनुमान थियो। इतिहास पल्टाएर हेर्ने हो भने यो रेञ्जमा हरेक ८० देखि १० वर्षको फरकमा महाभूकम्प पछिल्लो भूकम्प १९९० सालको थियो। १९९० साल माघ २ गते ८.४ म्याग्निच्यूडको भूकम्पको धक्काले ठूलो जनघनको क्षति पुर्याएको थियो। त्यसपछि नेपालमा महाभूकम्प भएको थिएन। तर विज्ञहरूले लगातार केही वर्षभित्र महाभूकम्प जान सक्ने भन्दै सचेत गराइरहेका थिए। नभन्दै ८१ वर्षपछि नेपालले अर्को विनाशकारी भूकम्पको सामना गर्नुप्यो।

कम्पनको कारण

जमिनबाट ८० देखि एक सय किलोमिटर तलसम्मको

पृथ्वीको माथिल्लो भाग धेरै टुक्रामा विभाजित छ। यी टुकालाई 'टेक्टोनिक प्लेट' भनिन्छ। यस्ता प्लेटहरू समुद्रमा ढुंगा तैरिए जस्तो एस्थेनोस्फेयरमा तैरिएर निश्चित दिशामा हिँडिरहेका छन्। यसरी हिँड्ने क्रममा यस्ता प्लेटहरू कहीं एक अर्काबाट टाढा जान्छन् भने कहीं नजिक आएर ठोक्किन्छन्। यसरी प्लेटहरू ठोक्किँदा, एक प्लेट अर्कोका मुनि घुस्दा वा घोटिने क्षेत्रमा दबाव सिर्जना हुँदा शक्ति सञ्चय हुँदै जान्छ। केही समयसम्म यस्तो शक्ति सञ्चित भएर रहन्छ, तर जब यस्तो शक्ति उक्त क्षेत्रमा रहेको चट्टानले थाम्ने क्षमताभन्दा बढी हुन्छ, तब पृथ्वीको माथिल्लो तहमा रहेका चट्टानसमेत फोरेर भएभरको ऊर्जा एकैचोटी बाहिर निस्कन्छ। यसरी सयौं वर्षदेखि सञ्चित ऊर्जा एक्कासी निस्कँदा भूकम्प जान्छ। टेक्टोनिक प्लेटहरूको सिमाना जहाँ जहाँ पर्छ ती क्षेत्रमा भूकम्प जाने गर्छ। यस्ता सिमानाहरूमा प्लेटहरू एकआपसमा ठोकिने, एक प्लेट अर्कोमा घोटिएर तेर्सो गरी चिप्लिने, दुई प्लेट टाढा जाने र एक प्लेट अर्कोमुनी घुस्ने क्षेत्र पर्दछन्। जसमा नेपाल पनि एक हो। यहाँ नियमितजसो कहीं न कहीं थाहै नपाइने, साना र ठूलामध्ये कुनै न कुनै प्रकारका भूकम्प गइरहन्छन्।

भूकम्पका दृश्यहरू

दृश्यः-

- १) कीर्तिपुर नपा-११, पाँगा, लखु टोलमा सामान टह लगाउँदै स्थानीय।
- २) सल्यानस्थित चर्किएको घर।
- ३) टाउनप्लानिङ्गस्थित सिष्टमेटिक को-अपरेटिभको भवन।
- ४) धुसी टोलको भगनावशेष घर।
- ५) टाउनप्लानिङ्गस्थित चर्किएको घर।
- ६) ढल्पास्थित ढल्किएको घर।

नाङ्गलो इन्टरनेशनलका एक कर्मठ कर्मचारी पनि गुम्यो

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

नाङ्गलो इन्टरनेशनल पाल्पाली छँ सानेपामा कार्यरत एक कर्मठ कर्मचारी अमन चित्रकार पनि १२ गतेको महाभूकम्पमा परी निधन भयो ।

शनिबारको दिन आफ्नै घर काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं. १३ जैसीदेवल उकालोमा बुवा र आमालाई बचाउने क्रममा भत्केर मृत्यु भएको हो । बिमारी आमालाई औषधी खुवाउन घरभित्र जाँदा अकस्मात गएको भूकम्पले आफ्नै घर भत्केर पुरिएको थियो । परिवारका दाई भाउजु र छोरा मन्दिर गएकोले अन्य क्षति भएन ।

आफ्नो कम्पनीको एक कर्मठ कर्मचारी आकस्मिक प्राकृतिक प्रकोपमा परी निधन भएको १३ औं दिन बिहीबार

कार्यालय परिसरमा श्रद्धाञ्जली अर्पण गरियो ।

नाङ्गलो इन्टरनेशनलका अध्यक्ष एवं महानिर्देशक श्यामसुन्दरलाल कक्षपतिले माला लगाई श्रद्धासुमन चढाएपछि एक मिनेट मौन धारण गरेको थियो ।

बाघभैरव बैक्वेटमा रहेका पीडितलाई स्वास्थ्य परीक्षण

भारत गुजरात सुरत जैन धर्मावलम्बी टुष्टबाट आएका स्वास्थ्य चिकित्सक स्वयंसेवकहरूको टोलीले बिहीबार कीर्तिपुर नगाउँस्थित बाघभैरव बैक्वेटमा भूकम्प पीडित भई बसोबास गरेका नागरिकहरूको स्वास्थ्य परीक्षण गरेको छ ।

त्यस क्षेत्रमा ४५० जना पीडितहरूले आश्रय लिइरहेका छन् । परीक्षणपछि निःशुल्क औषधी पनि वितरण गरिएको थियो ।

‘भूकम्परहित भवन निर्माणमा ध्यान दिऔं’

हालै गएको महा-भूकम्पले कीर्तिपुर नगरपालिकामा पनि धेरै धनजनको क्षति भएको छ । कीर्तिपुर नगरपालिकामा लगभग ३००० घरहरू बस्न नहुने अवस्था रहेको क्षतिबारे कीर्तिपुर इन्जिनियरिङ समाजले भूकम्पबाट अति प्रभावित क्षेत्रहरूको निरीक्षण गरेको थियो । त्यसबारे कीर्तिपुर इन्जिनियरिङ समाज निर्देशक समितिका संयोजक ई. मदन डंगोलसँग कीर्तिपुरको अवस्थाबारे हाम्रो संवादवाताले लिएको अन्तर सम्वाद यहाँ प्रस्तुत छ । -सं.

१) इन्जिनियरको दृष्टिले भूकम्पलाई कसरी हेर्नु भएको छ ?

भूकम्प प्राकृतिक प्रकोप हो । पृथ्वी चलायमान हुन्छ । नेपालको भूकम्पको कारण पृथ्वीको सतहमा रहेको इण्डियन प्लेट र तिबेटियन प्लेटबीचको घर्षणले गर्दा अहिले ठूलो भूकम्प गएको विज्ञहरू बताउँछन् । नेपाल भूकम्पीय दृष्टिकोणले जोखिम पूर्ण रहेको राष्ट्र हो । भूकम्प प्रतिरोधात्मक भवन निर्माण गर्न पछिल्लो समयमा धेरै सूचनाहरू प्रवाहित भएपनि जनचेतनाको कमी र स्थानीय सरकारले कडाई गर्न नसकेपछि नयाँ भवन समेत ढल्न पुगेको छ । पुराना मौलिक परम्पराका घरहरू जुन पहिले नै निर्माण थियो, भूकम्पले प्रभावित पार्ने नै भयो । त्यसैले काठमाडौं उपत्यका लगायत १४ जिल्लामा यो १२ गतेको भूकम्पले असर पारेको हो ।

२) कीर्तिपुर क्षेत्रमा इन्जिनियरिङ समाजले के-के काम गरेका छन् ?

इन्जिनियरिङ समाजले कीर्तिपुर नगर क्षेत्रका अति प्रभावित वडाहरूको निरीक्षण गरिसकेको छ ।

नागरिक समाज.....

गैरसरकारी संस्था सक्रिय भएको हो । नपा अरुको मुख ताक्ने होइन आफैँ सक्षम हुनुपर्ने बताउनुभयो । कार्यक्रममा एमाओवादीका शम्भुराम महर्जन, एमालेका रमेश महर्जन, सुरेन्द्र मानन्धर, सानुबाबु परियार, हिराकाजी महर्जन, निलकण्ठ अमात्य र डिएसपी लगायतले बोल्नुभएको थियो ।

त्यसको विस्तृत रिपोर्ट तयार गर्ने काम भैरहेको छ । १/२ दिनमै हाम्रो रिपोर्ट नगरपालिकामा प्रतिवेदन सहित पेश हुनेछ ।

३) पूर्ण क्षतिको भन्दा पनि बस्न नहुने घरलाई तपाईं कसरी मूल्याङ्कन गर्नु हुन्छ ?

पूर्ण क्षति त बस्न नहुने नै भयो तर घर भत्केको छैन भित्र चिराचिरा परेको छ भने त्यस्तो घरमा पनि बस्न नहुने हाम्रो ठहर छ । हामीले लगभग ३ हजार घरको विस्तृत रिपोर्ट तयार गर्दैछौं ।

४) तपाईंको नजरले बस्न नहुने घरलाई भत्काउने बेला भएन र भने ?

बस्न नहुने घर भत्काउन आवश्यक छ । भत्काउँदा पनि तालिम प्राप्त इन्जिनियर र अन्य डकमीको पनि तालिम दिन जरुरी छ । हाम्रो कीडसले पहिला दिएका तालिम पनि अपर्याप्त भएकोले थप तालिम दिएर कुनै नोक्सान नहुने गरी भत्काउनु जरुरी छ । समाजले सुरुमा अभ्यासको रूपमा ३-४ वटा घरलाई छानेर भत्काउने योजना बनाएको छ ।

५) अब के गर्नुपर्ला ?

भूकम्प पीडित सबैप्रति कीर्तिपुर

इन्जिनियरिङ समाजको तर्फबाट धैर्य धारण गर्न अनुरोध गर्दछु । यो पीडा देशकै पीडा भएकोले सबै मिलेर सामना गर्नुपर्दछ । आत्तिएर, छिटोछिटो गर्नुपर्ने भन्दैमा काम छिटो नहुने अवस्था छ । यो मौसमसँग पनि सामना गर्नुपर्ने भएकोले मेरो विचार र

ई. मदन डंगोल

समाजको दृष्टिले अस्थायी टहरा र आफ्नै टोलमा बस्ने वातावरण हामी आफैले मिलेर गर्नु उचित हुनेछ ।

बैशाख २९ गतेको भूकम्पले याकछें, पाँगा

कीर्तिपुर नगरपालिकामा कहाँ कति भौतिक क्षति ?

बैशाख १२ गते गएको महा-भूकम्पमा कीर्तिपुर नगरपालिकामा धेरै जनघनको क्षति भएको थियो । मानवीय क्षति ४१ जना र भौतिकमा क्षति २७२८ वटा घर पूर्ण क्षति, आंशिक क्षति ४०३५ भएको कीर्तिपुर नगरपालिकाले जनाएको छ । भौतिक क्षति कुन वडामा कति क्षति भएको त्यसको विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत छ ।

वडा नं.	राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार		घर क्षति	
	जनसंख्या	घरधुरी संख्या	पूर्ण क्षति	आंशिक क्षति
१	६७०८	१९१५	१३३	२७२
२	६७२८	१८६३	१३८	४३८
३	७३४३	२५०२	१०८	३२४
४	२३९३	६९०	५९	२१४
५	३४३९	९८५	१६७	२०४
६	१६८१	४२९	८६	२५०
७	२८७७	७००	२४६	१७६
८	२२९६	५०४	२०६	२२०
९	२२७२	७७	९९	१८०
१०	१९३४	५८८	१४०	१०७
११	३६८१	११४८	१८०	२०९
१२	३०७७	८७९	१८८	९२
१३	१३८६	३६०	२८	१७५
१४	२१२९	४६८	१८१	१४३
१५	३७६७	८५०	३७५	२७७
१६	२५१०	७९२	८८	११७
१७	५७३२	२०५३	३४	२४८
१८	४६६१	१७२२	२०६	३३९
१९	९८५	२२२	६६	५०
जम्मा	६५५८८	१८४४१	२७२८	४०३५

स्रोत: कीर्तिपुर नगरपालिका

जाँड-रक्सी

को कुलत थाहै नदिई छुटाउन

डाड-कम्मरको दुःखाई निको पार्ने

घुँडाको दुःखाई निको पार्ने

मोटोपना तुरुन्तै घटाउन/बढाउन

चार्या-पोतो, डण्डीफोर, वाउरीपना, गर्भास्थपछिको पेटको किरा हटाउन

पुरुष यौन उत्तेजना बढाउन, लिङ्गको लम्बाई तथा मोटाई बढाउन

फिटनेस प्वाइन्ट ट्रेडिङ्ग

नेपाल टेलिकमको ठीक अपोजिट कीर्तिपुर

फोन नं. ४३३६७०१, ९८०३५०२२५९

यो कटिङ्ग लिएर आउनेलाई १०% छुट दिनेछ ।

भूकम्पको पराकम्प महसुस भएमा त्यस्तो भवनको आसपास सुरक्षित स्थानको पहिचान गरी आफू र आफन्तको सुरक्षा गर्नुहुन तथा भूकम्प सम्बन्धमा राष्ट्रिय वा अन्तर्राष्ट्रिय वैज्ञानिक, आध्यात्मिक वा शास्त्रीय श्रोतलाई उल्लेख गरी फैलाइएको कुनैपनि किसिमको आधारहिन हल्लाको पछि नलागी नेपाल सरकारका निकायहरूबाट जारी हुने सूचना तथा अनुरोधलाई अवलम्बन गर्नुहुन अनुरोध छ ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

के तपाईं म्यूजिक सम्बन्धि तालिम लिन चाहानुहुन्छ ?
यदि चाहानुहुन्छ भने कीर्तिपुर-१७ नयाँबजार
राष्ट्रिय बाणिज्य बैंकको ठीक अगाडि
ताल तन्त्र आर्ट एण्ड म्यूजिक एकेडेमीमा
सम्पर्क रस्त्री योग्य एवं व्यवसायीक कलाकार बन्ौं

प्रशिक्षण दिने विषयहरू

गायन/हार्मोनियम

गीतार

तबला/मादल/डि-जिम्बे

बाँसुरी

सांस्गी

श्वार्डलिन

आर्ट

नृत्य

बिशेषताहरू :

- दक्ष एवं अनुभवी गुरुहरूबाट सैद्धान्तिक, व्यवहारिक एवं प्रयोगात्मक ज्ञान दिइने ।
- बालबालिकाहरूको लागि विशेष कक्षाहरू सञ्चालन गरिने ।
- संगीत तथा नृत्य प्रशिक्षकहरू उत्पादन गरिने ।
- +२ तथा आस्तको इलाहाबादबाट शास्त्रिय संगीत तथा नृत्यमा परिक्षा दिने व्यवस्था मिलाइने ।
- छुटाछुटे कक्षा कोठाहरूको व्यवस्था भएको

सम्पर्क फोन नं. ८८५१००७४०५, ८८५१०४५४८६